

IZRAEL DANAS

SAZRELA U SEDMOJ GODINI

Kad ovo pišemo, Republika Izrael ulazi u osmu godinu. Ona je još vrlo mlada kao država, ali mi u Izraelu izgubili smo sklonost, koja je još do pre kratkog vremena donekle postojala, da se izvinjavamo za nedostatke i greške time što smo vrlo mladi kao država. Mi smo prestali da se pravdamo time, ali ne zbog toga što smatramo da su uslovi i ustanove u Izraelu sada odlični, skoro savršeni. Mi sigurno nismo zajednica koja je potpuno zadovoljna sadašnjicom i privržena njoj toliko da ustvari zamišlja budućnost, sutrašnjicu uglavnom kao borbu za odbranu i očuvanje duhovnih tekovina današnjice.

Za izraelski narod idealna budućnost koja će biti „bolja” u materijalnom, moralnom i kulturnom pogledu jeste velika i odlučna živa stvarnost. Lajtmotiv naše nacionalne renesanse i naše narodne himne, nada („Hatikva”) takođe ukazuje na tu budućnost veće sreće i punije slobode.

Međutim, kad danas naiđemo na suprotnost između neke stvarne pojave i idealne Jevrejske države, kakvu se nadamo da vidimo jednog dana, mi više ne smatramo da je opravdano da teškoću pravdamo rečima: „Čudo je što se mi uopšte nalazimo ovde: živa, suverena država. Mi zapravo još nismo stigli da se pozabavimo svim pojedinostima”. Ne. Mi sada smatramo da više nemamo prava da tako mislimo i govorimo. Ako se pokaže da nešto nije u redu, mi sad tražimo od sebe, od svoje vlade, od svih kojih se to tiče, da se neodložno učini dobro smišljen i odlučan napor da se reši taj problem i da se stvar ispravi. Nije ni potrebno reći da takav stav eventualno više doprinosi napretku.

Nije samo vreme donelo ovu korisnu psihološku promenu, nego i sledeća tri faktora:

Prvo, mi u Izraelu svesni smo toga da je naša država, iako mlada, takođe tvorevina jednog starog naroda, naroda koji ima jednu od najdužih stalnih i neprekidnih duhovnih tradicija u svetu, koji ima jedinstveno istorisko iskustvo. Stoga je prirodno što se

više traži od Republike Izrael nego što bi inače bilo razumno. Mi znamo da nam čast nalaže da živimo tako da potpuno odgovorimo očekivanjima svojih prijatelja.

Drugo, mi smo prošli kroz tešku školu i sada počinjemo da beremo pozitivne plodove tog teškog iskustva. Dete za koje se roditelji dobro staraju, koje dobro štite od teškoća i opasnosti spoljnog sveta, ostaje u mnogom pogledu nezrelo za duže vreme, što nije slučaj kod onog deteta koje se skoro od početka našlo potpuno izloženo surovim teškoćama gorke borbe za opstanak. To drugo, manje srećno mlado stvorenje sazreva brzo, pošto ono mora da mobilize svu svoju životnu snagu kako bi moglo da opstane i da živi. Dosada je sudbina Izraela bila da nailazi na velike teškoće i da čeliči svoju snagu na nesavladljivim preprekama: tragično nasleđe vekovne rasturenosti našeg naroda, nacističko pustošenje, zaostalost i poniženje u mnogim zemljama Diaspore; zanemarenost i opadanje naše stare domovine; ekonomski i socijalni problemi naseljavanja koji nemaju primera ni presedana u prošlosti; a povrhu ovih objektivnih faktora — i subjektivni faktori mržnje, neprijateljstva i agresije koji su pokušali da nas unište već u početku i koji još navaljuju na naše granice nastojeći da zatruju vazduh, da izvrnu istinu i zaustave naš napredak.

Sve je to doprinelo našoj ranoj zrelosti i niko se ne može nadaći da razume Izrael ako bude prevideo te bitne činjenice.

Treći uzrok te rane zrelosti naše države, najplemenitiji uzrok, proističe iz prilično neobičnog i izuzetnog shvaćanja na kome se zasniva stvaranje i opšta delatnost Republike Izrael. Gotovo svaki sistem savremenog međunarodnog prava i političke filozofije, sa verovatno usamljenim izuzetkom ubilačkog mita koji ispovedaju nacistički i fašistički rasni manijaci, priznaje pravo suverene države da postoji — kao nešto prirodno i samo po sebi očevidno, što proističe iz same stvarnosti te političke egzistencije i iz volje naroda te države, i što u principu traje sve dotle dok država ostaje osnovna forma međunarodne koegzistencije.

Međutim, građani Izraela i mnogi drugi dali su Izraelu još jedno opravdanje. Autori Izraelske deklaracije nezavisnosti nisu se zadovoljili time da stvaranje jevrejske države zasnivaju samo na istoriskom i prirodnom pravu — mada bi prema prihvaćenim opštim principima i praksi to bilo dovoljno. Niti je pozivanje na rezoluciju Ujedinjenih Nacija u korist jevrejske države bilo potpuno pravdanje njihovog postupka. Oni su jasno izneli treći *raison d'être* nove političke celine, pored ova dva. Za njih, a otada i za izraelski narod, Izrael znači nešto više. On ima misiju koja određuje njegov ekonomski, socijalni i politički razvoj, iako to u mnogim stvarima prevazilazi sadašnju stvarnost Države Izrael. Misija je mlade republike da učini kraj istoriskoj tragediji Jevreja bez domovine i da u isto vreme obezbedi opstanak i plodni razvoj jevrejskog kulturnog nasleđa u korist čovečanstva.

Ta misija, kojoj izraelski narod nastoji da služi i koju neće napustiti, nije nikako neka apstraktna ideja. To nije nešto na šta se mi možemo savršeno pozvati u govorima u svečanim prilikama, a zatim manje više zaboraviti. To je hitan praktičan zadatak i mi vrlo često osećamo da je vreme očajno kratko. Mi ne smemo odugovlačiti. U ovom strahovitom veku mi smo već izgubili toliko mnogo da ne možemo dozvoliti da izgubimo još više. Nas goni opasnost od uništenja i raspadanja.

Tako je Država Izrael sazrela vrlo brzo. Sedam godina nije dugo vreme, ali iz svih tih razloga u sedmoj godini ona se razvila i sazrela.

MISIJA IZRAELA

31 decembra 1954 godine bilo je 1.526.016 Jevreja u Izraelu (ukupno stanovništvo 1,717.834), a od toga broja skoro 736.000 došlo je u Izrael posle stvaranja države. Zakon o povratku, osnovni zakon naše Republike, otvara ustvari naše granice svakom Jevrejnu koji traži ulazak (sa brojno neznatnim izuzecima krupnog kriminala).

Postoje samo sledeća ograničenja u pogledu velikog povratka: Ima, naravno, miliona Jevreja koji bar zasada ne nameravaju da se nastane u Izraelu.

Ima stotine hiljada, možda miliona, Jevreja kojima se ne dozvoljava da iziđu iz zemlje u kojoj žive, mada bi oni došli u Izrael kad bi im se to dopustilo.

Ima desetina, možda stotina hiljada Jevreja koji bi došli u Izrael ove godine ili iduće. Ali oni su toliko siromašni i toliko im nedostaje znanje nekog posla ili rada da je njihovo prebacivanje u Izrael i nastanjivanje moguće samo uz velike javne izdatke: za transport, neophodnu opremu, sanitetsku pomoć, stan i obuku itd. To bi značilo utrošiti stotine i stotine dolara iz javnih fondova za svaku porodicu, a ti fondovi su naravno ograničeni.

Usporavanje imigracije 1953/1954 prouzrokovano je nizom faktora u Izraelu i u Diaspori. Međutim ove godine očekuje se opet oko 30.000 useljenika, od kojih su mnogi iz Severne Afrike. Srećom, razlog za to nije samo pogoršanje položaja Jevreja tamo i u drugim krajevima, već takođe veliki napredak u apsorbovanju useljenika u Izraelu, gde mi savladujemo probleme prvih masovnih talasa, učimo se na svojim greškama i prikupljamo veću ekonomsku snagu.

Osim toga u poslednje vreme primećeno je izvesno popuštanje u pogledu odlaska Jevreja u Izrael iz Poljske, Mađarske, Sovjetskog Saveza i zemalja koje su u savezu sa njim, i postoji nada da će iseljavanje Jevreja iz ovih zemalja postati lakše u nedalekoj budućnosti.

Preko 110.000 stalnih stanbenih jedinica završeno je otkako je stvorena država. Najveći deo zgrada stavljen je na raspolaganje novim useljenicima. Usled toga broj novih useljenika u prolaznim

logorima (Maabarot), koji je nekad iznosio 230.000, sada je ispod 20.000. Novi sistem „sa broda na farmu“ omogućio je da se budući poljoprivredni naseljenici prebace direktno u seoske oblasti, gde su pripremljeni i čekaju ih domovi, oprema, mogućnosti za obuku i sve životne potrebe.

Od preko 730.000 novih useljenika manje od 2% bavilo se poljoprivredom u inostranstvu. Polovina nije bila osposobljena ni za kakav rad ili poziv. Međutim danas 140.000 njih obrađuje zemlju. Ljudi iz Istočne Evrope, balkanskih zemalja, sa Srednjeg Istoka i Severne Afrike rade zajedno u svim industrijskim granama i često sa značajnim uspehom upotrebljavaju najmodernije i veoma komplikovane mašine.

Kibuc Šaar Haamakim. Hag Šavuot — praznik prvih plodova. Povorka s nacionalnom i crvenom zastavom kibuca na čelu

Sprovodi se velika akcija na polju kulturne integracije. 150.000 odraslih ljudi studiralo je hebrejski jezik. Pohadanje škole povećalo se od stvaranja države od 98.000 na 350.000 — a dete koje svrši hebrejsku školu u Izraelu postaje kulturno potpuno ukorenjeno u našoj zemlji, bez obzira gde je rođeno. Vojna služba je treći faktor prosvetavanja i integracije, a radničke organizacije, politička delatnost i društveni kontakt — sve to deluje u istom pravcu. Isključivost, otpor i zategnutost, na koje obično nailaze

ljudi u većini zemalja, skoro ne postoji u Izraelu. Dominira osnovna ideja prikupljanja iseljenika kao vrhovna misija Izraela i ona brzo uklanja sve ovakve negativne pojave.

Mnogo se čini da se sačuva i unapredi visoka kulturna tradicija našeg naroda u svim oblastima duhovnog stvaranja: nauci i umetnosti, filozofiji i religiji. Naravno, nikome se ne nameće nikakva dogma. Cilj je da se učini sve što je moguće da se pruži potstrek slobodnom kulturnom razvoju koji bi stvorio nove vrednosti dostojne naše prošlosti.

Izrael je mala zemlja, nije nimalo bogata materijalnim izvorima. Mi ne možemo podizati laboratorije koje bi se po veličini, broju i opremi mogle uporediti sa onima kod Velikih sila. Niti možemo svojim naučnicima i umetnicima pružiti prihode približne onima koje mnogi od njih mogu dobiti u inostranstvu. Ipak mnogi jevrejski naučnici i umetnici, koji su došli u našu zemlju, nastavili su svoj rad, a što je još važnije, nova generacija intelektualno obdarenih i kreativnih mladih ljudi i žena već je izrasla u našoj zemlji. Meren ma kojim razumnim međunarodnim merilom, intelektualni doprinos Izraela po količini i kakvoći nije doprinos male zemlje, a u nekim oblastima, počev od egzaktnih nauka i njihove primene do muzike, već se mogu zabeležiti mnogi vanredni uspesi.

A to nije sve. Neke od najlepših manifestacija istoriskog genija jevrejskog naroda nalaze se u oblasti etike i morala, što ustvari znači — naročito u naše vreme — u oblasti društvene organizacije i ljudskih odnosa. Ujedinjenje, obnova i izbavljenje stotine hiljada starih i mladih ljudi, koji su prepatili toliko mnogo, samo po sebi je veliko humano delo. Štaviše, ta delatnost je stvorila i uključena je u vrlo originalno mnogostruko i raznoliko, dinamično, prilagodljivo i vitalno društveno zbivanje koje se, rukovođeno idealima pravde, uzajamne pomoći i slobode, pokazalo efikasno i realno i već izaziva veliko i sve veće interesovanje u mnogim zemljama. O tome ćemo niže reći još koju reč.

NEPRIJATELJSTVO ILI RAZUM

Bilo bi uzaludno poricati da je veliki deo materijalne i duhovne snage izraelskog naroda utrošen od 1948 i još se troši zbog potrebe da se naša država brani od zemalja čiji su vlastodršci odlučili da prema nama zauzmu stav nepomirljivog neprijateljstva. Kad bi se ta svađa uklonila, nova atmosfera mira koristila bi mnogo svim narodima Srednjeg Istoka. Međutim, u nedostatku mira Izrael mora upotrebiti znatan deo sredstava i fizičkih i mentalnih napora za potrebe pripremanja odbrane, umesto za humane, miroljubive i konstruktivne svrhe.

Mnogo se može govoriti i govoreno je na drugom mestu o za-tegnutosti na Srednjem Istoku. Međutim neke osnovne činjenice ne mogu se poricati:

1) — Republika Izrael nije nikog napala. U našoj Deklaraciji nezavisnosti mi smo svečano ponudili mir svima susedima, koji su tada otvoreno vodili vojnu akciju protiv nas. Međutim, oni kojima je upućen ovaj poziv odgovorili su odmah bombardovanjem naših gradova, upadom preko naših granica i uopšte otpočeli agresivni rat sa otvorenom namerom da silom oružja unište rezoluciju Ujedinjenih Nacija o Palestini i da istrebe Jevreje iz naše zemlje.

Azam Paša, generalni sekretar Arapske lige, proklamovao je tada: „To će biti rat istrebljenja i velikog pokolja”.

2) — Danas, pošto smo pobedonosno suzbili osvajače, mi smo spremni u svako doba da zaboravimo gubitke koji su nam naneti agresijom i da zaključimo mir. Međutim, druga strana odbija da o tome čak i diskutuje — što pretstavlja direktnu povredu sporazuma o primirju i rezolucije Ujedinjenih Nacija, kao i obaveznih odluka Saveta bezbednosti Ujedinjenih Nacija o miru u Palestini — kao i povredu Povelje Ujedinjenih Nacija i rezolucija i proklamacija donetih na raznim konferencijama o mirnom rešenju međunarodnih sporova.

3) — Mi ne tražimo nikakve teritorije ni od koga. S druge strane, oni koji su odlučili da budu naši neprijatelji bučno traže teritorijalno rasparchavanje naše države, a zatim skoro u istom dahu kažu da neće nikad pristati na postojanje Izraela, čak i kad bi se on sveo na grad Tel Aviv.

4) — Svako zna da bi krvava i opasna zategnutost na našoj granici odmah nestala ako bi se obustavili oružani upadi u našu teritoriju. Međutim, nastavlja se propaganda mržnje koja potstiče na agresivnu akciju protiv nas, a nadležne vlasti ne preduzimaju nikakve efikasne mere da se ta delatnost obustavi.

Izrael ne treba da se boji da će pošteni i objektivni istoričari smatrati da je on kriv zbog toga što nema mira na Srednjem Istoku. A mi se takođe ne bojimo konačnog rezultata. Svakako da je naš mirni napredak usporen i da se usporava ovda onda. Ali čak i naši protivnici uviđaju da nisu u stanju da zaustave taj napredak. Istoriski povratak Jevreja u njihovu staru domovinu i obnova njihove domovine nastavljaju se. Ako je neko verovao da će nas ekonomske teškoće baciti na kolena, on je morao izgubiti te iluzije. Ekonomski napredak Izraela u njegovoj sedmoj godini nezavisnosti treba mnogo da doprinese realnijoj proceni činjenica i perspektiva. Mi pouzdano verujemo da će doći dan kad će razum savladati mržnju i mir preovladati. U međuvremenu mi ćemo i dalje izgrađivati svoju zemlju, stalno podizati životni standard i sposobnost apsorbovanja i dobro paziti da niko ne sruši ono što mi zidamo.

EKONOMSKI USPEH

Zemlja koja razvija svoju narodnu privredu rekordnom brzinom mora naići na ogromne ekonomske teškoće, nezavisno od mnogih socijalnih pitanja. Nepovoljan trgovinski bilans za duže vreme neizbežan je. Pritisak inflacije takođe postoji. Uvek postoji opasnost

da se investicije nepravilno planiraju. Nivo proizvodnje mora u početku biti nezadovoljavajući. To su samo neki važniji problemi.

Ekonomski napredak Izraela, koji se veoma ubrzao od početka 1954, pokazuje ne samo pozitivne uspehe nego i izbegavanje ili suzbijanje negativnih pojava koje su prirodne kod brzog razvoja. Tako je, naprimer, postignuta skoro potpuna stabilizacija cena i vidno povećan životni standard pojedinaca.

Postignut je zaista značajan uspon proizvodnje. Industrijska proizvodnja povećala se 1954 za 20% a poljoprivredna proizvodnja za 25%. Nacionalni dohodak povećao se u toj godini za 30% (444 dolara po glavi godišnje, nivo koji se može uporediti sa Holandijom ili Austrijom). Izvoz se povećao za 50%, čime je trgovinski deficit smanjen za 10%. Industrijska produktivnost povećala se za 10%. Sav taj napredak nastavio se u prvoj polovini 1955.

Napredak industrijske proizvodnje objašnjava se, uglavnom, otvaranjem mnogobrojnih novih preduzeća (48 je otvoreno 1954) i modernizovanjem i proširenjem starih fabrika. Tekstil, automobilske gume, prehrambeni proizvodi, cement, farmaceutski artikli itd. proizvode se naporedo sa automobilima, radio aparatima, frižiderima itd., koji se spajaju u skupnim odeljenjima od sastavnih delova koji se u sve većoj meri izrađuju u zemlji. S druge strane cevi za navodnjavanje i drugi artikli često se izrađuju, sa malo ili nimalo metala: od azbesta, cementa itd. Hemiska industrija oslanja se na mineralne izvore zemlje i dobija primarnu važnost. Proizvodnja mnogih ovih sredstava, a naročito potaše i fosfata, naglo se povećava. Potrošnja električne energije za razne svrhe, koja može poslužiti kao pokazatelj industrijske delatnosti, povećala se od 329 miliona kwh 1949 na skoro 820 miliona kwh 1954.

Poljoprivreda takođe počinje da pruža sve veću potporu industriji gajenjem industriskog bilja kao što su pamuk, šećerna repa i kikiriki.

Sam razvoj poljoprivrede pretstavlja, međutim, skoro čudo od uspeha u proizvodnji. Dok je u vreme stvaranja države navodnjavana oblast od 70.000 akra, ona sada iznosi 200.000 akra, ili triputa više. Ukupna obrađena površina više je nego udvostručena. Uskoro će se završiti kanal za navodnjavanje u dužini od 100 kilometara od Jarkona blizu Tel Aviva do Bershebe u Negevu, koji će u najkraće vreme navodnjavati 50.000 akra na jugu. Isušivanje močvare Hule na severu takođe ulazi u završnu fazu, čime će se izraelskoj narodnoj privredi pružiti velike površine plodne zemlje, znatne količine treseta i vode za navodnjavanje drugih delova. Zlatno izvozno voće Izraela, pomorandže Jafa, dovoze se u sve većim količinama na tržišta koja ih željno očekuju u mnogim zemljama i nadamo se da će 1955 biti izvezeno 10,000.000 sanduka, dok je 1953/54 izvezeno 7—8,000.000 sanduka. Banane takođe postaju važan izvozni artikl. Jaja proizvedena u zemlji, mlečni proizvodi i povrće nalaze se sada u izobilju u Izraelu tokom cele godine, pored, naravno, raznih vrsta evropskog, sredozemnog i suprotropskog voća.

Proleće 1955 bilo je besprimerna turistička sezona u Izraelu, do čega je došlo velikim delom usled poboljšanja organizacije i podizanja znatnog broja prvoklasnih i luksuznih hotela. Uskoro turizam može lako postati vrlo važna grana nevidljivog izvoza za Izrael.

Povećanje i modernizovanje izraelske trgovačke flote i putničkog vazduhoplovnog saobraćaja počelo je i kad se, kroz dve godine, bude završilo, mi ćemo imati svuda najmoderniju i ekonomski najkorisniju opremu koja se može dobiti.

Pred nama se nalaze još veliki problemi. Likvidacija trgovinskog deficita pretstavlja zadatak koji se može rešiti samo tokom daljih godina, naročito s obzirom na činjenicu da smo mi rešeni da nastavimo svoje programe osnovnih investicija i masovno apsorbovanje useljenika. Procenat ekonomski aktivnih ljudi mora se još više povećati kod našeg stanovništva. Među ekonomski aktivnim ljudima mi nameravamo da povećamo procenat onih koji se bave poljoprivredom, rudarstvom i industrijom, mada smo mi već postigli procenat slične Holandiji, SAD, Australiji i Novom Zelandu. Mi se sasvim možemo ponositi velikim uspehom proizvodnje, koja je već sada potpuno promenila jevrejsku društvenu strukturu, koja je bila potpuno deformisana mnogim vekovima Diaspore. Međutim, zbog ograničenih prirodnih izvora naše zemlje neophodno je i dalje povećati proizvodnju kao i povećati još više produktivnost. U tom cilju nedavno su otpočeli novi ambiciozni programi trgovinske i profesionalne obuke sa ciljem da se u roku od jedne godine udvostruči broj mladića koji dobijaju takvu spremu.

Suština ovog problema je radna snaga, i, nezavisno od useljavanja, mi smo, srećom, demografski potpuno spremni da nastavimo proces proizvodnje. Prosečna starost Jevreja u Izraelu je vrlo povoljna. Usled toga procenat rađanja je veći nego u Evropi, SAD, Indiji i Japanu (30,2). Blagodareći prosečnoj starosti i sanitetskom staranju mi takođe imamo najmanju smrtnost u svetu (6,9).

NOVO DRUŠTVO U STAROJ ZEMLJI

Materijalni i duhovni faktori stvaraju društveno tkivo i strukturu Izraela, oni takođe stvaraju novo društvo u našoj staroj zemlji. Evo nekih od tih faktora:

a — Dominantna uloga državnih i javnih tela u investiranju kapitala, koji pristiže iz inostranstva samo u manjoj meri u vidu privatnog kapitala, a u mnogo većoj meri preko zvaničnih kanala: dobrovoljnih jevrejskih fondova, Zajma nezavisnosti, Američke pomoći, Nemačkih reparacija.

b — Javno vlasništvo nad zemljom.

c — Potreba opšte organizacije, finansiranja i koordinacije imigracije i naseljavanja.

d — Jak uticaj socijalne ideologije otkako je otpočelo naseljavanje cionističkih radnika pre 50 godina.

e — Veoma raznolik, ujedinjen i uticajni radnički pokret.

Članovi Histadruta (opšte radničke organizacije) i njihove porodice predstavljaju zajedno oko polovinu stanovništva Izraela. Histadrut obuhvata pored sindikata, socijalnog staranja i kulturnih organizacija i vrlo razvijenu mrežu ekonomske delatnosti. Ima mnogo oblika združnih organizacija, počev od kibuca (komuna zasnovanih na kolektivnoj proizvodnji i potrošnji) do raznih stepena kolektivizacije i vrsta proizvodnih, uslužnih i distributivnih funkcija. Ima jakih ekonomskih preduzeća kojima Histadrut u ime svojih članova potpuno ili delimično raspolaže.

85% zemlje je vlasništvo države i javnih tela. Samo 15% je privatna svojina.

Kibuc Saar Haamakim, panorama

Od obradive površine oko 70% obrađuju razna zadružna naselja. Nadničari kao stalna društvena kategorija ne postoje u ovom sektoru. Izuzev citrusnog voća (gde je srazmera između privatnog i zadružnog kolektivnog sektora skoro obrnuta) oko tri četvrtine poljoprivredne proizvodnje Izraela dolazi od zadružnih naselja.

Sektor Histadruta u industriji (izuzev manjih radionica) predstavlja oko 35%. U pogledu kvaliteta položaj Histadruta je još značajniji, jer on ima dominantni udeo u glavnim granama industrije (metalurgija, kemikalije, cement itd.). U projektu je podizanje nove državne industrije.

Državna i javna tela imaju najveći udeo u aktivnim rudarskim preduzećima. Elektricitet proizvodi državni ured. Železnički drumski, pomorski i vazdušni transport je mahom u rukama državnih i javnih tela.

U svim tim oblastima nema zakonskih ili administrativnih propisa koji isključuju privatna preduzeća. Razmeru između privatnog sektora i sektora zadružnog, kolektivnog i državnog vlasništva nad sredstvima proizvodnje određuje slobodan izbor naseljenika, konkurentna sposobnost, ukupni društveno-ekonomski uslovi koji postoje u Izraelu.

Računa se da je oko 55% ukupne privrede Izraela (rudarstvo, poljoprivredna i industrijska proizvodnja, transport i usluge itd.) javno vlasništvo: države ili opština, organizacija Jevrejske agencije koje se bave imigracijom i naseljavanjem, Histadruta i zadružnih tela koja on obuhvata. Svim tim organizacijama rukovode centralni izvršni organi koji se biraju slobodnim, proporcionalnim, tajnim i neposrednim izborima. U Histadrutu ovi organi se sve više dopunjuju raznim oblicima samouprave proizvođača, koja je naravno u punoj primeni u zadrugama.

Raspodela vlasništva u privredi Izraela odražava se u statusu ljudi koji primaju nadnice i plate. Više od polovine ovih ljudi zaposleno je ne u privatnim preduzećima nego u javnim ustanovama: državnim i opštinskim, u njihovoj organizaciji — Histadrutu i Jevrejskoj agenciji.

Tim osnovnim socijalno-ekonomskim faktorima treba dodati ogroman uticaj brze kulturne integracije raznolikih elemenata. Setimo se revolucionarnog procesa jevrejske proizvodnje. Zamislimo novu nacionalnu, socijalno-kulturnu svest koja ima koren i u dugoj istoriji i u dinamičnoj sadašnjosti i koja nastoji da ostvari sintezu vrednosti koja će savladati velike razdaljine prostora i vremena. Tada ćete sagledati vitalnu, burnu, optimističku evoluciju koja pretstavlja najdublju suštinu Izraela.

Ta evolucija, mi pouzdano verujemo, rešava na pravedan i pozitivan način vekovni problem Jevreja. Mi se nadamo da će ona takođe moći da pruži neko dragoceno društveno i kulturno stvaralačko iskustvo koje će koristiti i drugima.

U duhu je naše tradicije da tražimo vezu, unutrašnje jedinstvo između blagostanja našeg naroda i blagostanja svih naroda. Kao što je rekao predsednik Izraela Ishak Ben Cvi na dan sedme godišnjice nezavisnosti Izraela: „Neka nam se svima pruži čast da budemo svedoci progresivnog uzdizanja Izraela i prikupljanja svih njegovih sinova iz bliza i daleka. Neka mir i istina vladaju u ovom svetu, između nas i naših suseda i među svima narodima sveta”.